

MRF 2022.211

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 10. august 2022, j.nr. 21/05377

Afvisning af klage over Varde Kommunes afgørelse om at acceptere landmands anmeldte driftsændringer på fem marker i Natura 2000-område efter udløb af MVJ-aftale, da kommunens accept af anmeldelser efter naturbeskyttelseslovens § 19 b ikke er en afgørelse, der kan påklages ifølge forarbejderne.

Efter udløb af MVJ-aftaler anmeldte landmanden L den 20. oktober 2020 med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 19 b driftsændringer på fem marker beliggende i et Natura 2000-område langs Varde Å, hvoraf de tre marker var registreret som beskyttet eng omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Varde Kommune traf den 27. oktober 2020 afgørelse om at acceptere de anmeldte driftsændringer, da kommunen vurderede, at den anmeldte driftsændring for de § 3-beskyttede enge ikke krævede dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da driftsændringen alene indebar en genoptagelse af den lovlige drift forud for indgåelse af de pågældende MVJ-aftaler. Ifølge kommunen var de øvrige arealer ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. I forhold til Natura 2000-området vurderede kommunen, at den anmeldte driftsændring ikke ville påvirke arter eller naturtyper, der indgik i udpegningsgrundlaget for habitatområdet eller fuglebeskyttelsesområdet. Afgørelsen blev den 23. november 2020 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klager gjorde bl.a. gældende, at kommunen ikke havde vurderet, om driftsændringen vil påvirke en sø, at kommunens vurdering af, om den ene af markerne opfyldte kriterierne for at være beskyttet eng, var

forkert, og at den intensiverede drift skal vurderes i sammenhæng med de øvrige arealer inden for habitatområdet, som i 20 år har været omfattet af MVJ-aftaler. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) lagde til grund, at naturbeskyttelseslovens § 19 b, stk. 4, 1. pkt., er udformet på en sådan måde, at en anmelder kan igangsætte en anmeldt aktivitet, hvis kommunen ikke reagerer inden for 4-ugersfristen. Efter nævnets opfattelse er det forudsat i forarbejderne, at kommunalbestyrelsens manglende reaktion, herunder meddelelse om at kommunalbestyrelsen ikke vil foretage en nærmere vurdering af aktiviteten, ikke har karakter af en afgørelse, der kan påklages til nævnet. Ved lovens vedtagelse i 2004 var det forudsat, at anmelderordningen er i overensstemmelse med habitatdirektivet og Århus-konventionen, jf. Miljøministerens besvarelse af spørgsmål 24 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslaget. I denne sag havde kommunen foretaget en screening, der konkluderede, at de anmeldte driftsændringer ikke krævede konsekvensvurdering af påvirkningen af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, hvorfor nævnet med henvisning til forarbejderne afviste at behandle klagen.

Kommentar: Det må tiltrædes, at Miljø- og Fødevarerklagenævnets afvisning af klageadgang over kommunens stiltiende accept af anmeldte driftsændringer i Natura 2000-områder efter naturbeskyttelseslovens § 19 b er i overensstemmelse med forarbejderne og fast klagenævnspraksis. Det er korrekt, at efter lovens ordning må det samme gælde, hvis der ikke er tale om en stiltiende accept, men en begrundet screening, da der efter § 19 b i alle tilfælde skal ske en screening. Det må derimod anses for mere tvivlsomt, om denne ordning er i overensstemmelse med habitatdirektivets art. 6, stk. 3. Se uddybende Pagh: *Juristen* 2011, s. 166 samt i relation til samspil med Århus-konventionen Pagh: *TfM* 2017, s. 3 med kommentarer til sag C-243/15.

Afvisning af klage i sag om anmeldelse af driftsændringer i Natura 2000-område i Varde Kommune

21/05377

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Varde Kommunes afgørelse af 27. oktober 2020 om, at anmeldte driftsændringer på matr. nr. [F1], kan iværksættes.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 23. november 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af [F2].

Klager har navnlig anført, at

- Varde Kommune ikke har vurderet, om driftsændringen vil påvirke en sø på mark 50,
- klager er uenig i kommunens vurdering af, at mark 40 ikke opfylder kriterierne for at være beskyttet eng, og
- den intensiverede drift skal vurderes i sammenhæng med de øvrige arealer inden for habitatområdet, som i 20 år har været omfattet af MVJaftaler.

2. Sagens oplysninger

2.1. Den påklagede afgørelse

Varde Kommune har den 27. oktober 2020 truffet afgørelse om at acceptere anmeldte driftsændringer efter naturbeskyttelseslovens § 19 b om intensiveret drift af mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 4-0 og 5-0 på matr. nr. [F1].

Det fremgår af afgørelsen, at Varde Kommune den 20. oktober 2020 har modtaget en anmeldelse om, at lodsejer ønsker at ændre driften på de angivne marknumre langs Varde Å, som i alt udgør ca. 21,12 ha. Arealerne, der alle er tidligere gødskede enge beliggende i Varde Ådal, har været omfattet af en 20-årig MVJ-ordning med udløb den 31. august 2020.

Markerne ligger i Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet – Engarealer ved Ho Bugt bestående af bl.a. habitatområde H78 (Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde) samt fuglebeskyttelsesområde F49. Tre af de fem anmeldte marker er registreret som beskyttede enge, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 4.

Varde Kommune har anført, at kommunen ifølge naturbeskyttelseslovens § 19 b skal vurdere om de planlagte aktiviteter kan have skadelig virkning på de arter og naturtyper, som området er udlagt for at beskytte under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger.

Varde Kommune har anført, at den anmeldte driftsændring for de § 3-registrerede enge alene består i en genoptagelse af gødsning med handelsgødning, hvor det tidligere niveau er fastlagt af kommunen til 40 kg N/ha/år på mark 1-0 og til 157 kg N/ha/år på markerne 2-0 og 3-0. De resterende arealer vender tilbage som agerjord i omdrift, hvorfor der ikke er fastlagt en gødningsnorm eller type. Anmeldelsen giver hermed en afledt mulighed for øget afgræsningstryk og/eller høslæt.

Det fremgår af afgørelsen, at Varde Kommune i sagsbehandlingen frem mod at foretage en konsekvensvurdering har udarbejdet en foreløbig statusvurdering af arealerne i forhold til § 3-beskyttelsen. Dette er sket med henblik på at kunne vurdere den lovlige drift på arealerne før MVJ-aftalernes indgåelse og dermed den påvirkning af arealerne, som tidligere er sket, samt udviklingen af naturværdierne.

Med den foreløbige statusvurdering er der dels foretaget en vurdering af det enkelte areals beskyttelsesstatus og dels en vurdering af, hvilken drift kommunen anser for lovlig i forhold til § 3-beskyttelsen af de enkelte arealer.

Varde Kommune har vurderet, at den anmeldte driftsændring for så vidt angår de § 3-beskyttede enge alene indebærer en genoptagelse af den lovlige drift forud for indgåelse af de pågældende MVJ-aftaler, hvorfor den anmeldte driftsændring ikke kræver en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Den lovlige drift af de beskyttede enge er vurderet til at være vedvarende græs uden omlægning og gødskning med handelsgødning. Det øvrige areal er ifølge kommunen ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette areal skal indgå som agerjord i omdrift.

Varde Kommune har vurderet, at den anmeldte driftsændring ikke vil påvirke arter eller naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområde H78. Udvaskningen af kvælstof ved brug af kunstgødning vil ifølge kommunen medføre en marginal stigning i udvaskningen af kvælstof til Ho Bugt (Naturtype 1160 Større lavvandede bugter og vige), der udgør langt under en promille af den samlede udledning til området og vurderes derfor at være uden betydning.

I forhold til fuglebeskyttelsesområde F49 har Varde Kommune ligeledes vurderet, at fuglene på udpegningsgrundlaget, blåhals, klyde, engsnarre og hedeheg, ikke vil blive påvirket af de anmeldte driftsændringer.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 19 b, stk. 1, at i internationale beskyttelsesområder skal der inden iværksættelse af de aktiviteter, der er nævnt i bilag 2 gives skriftlig meddelelse herom til kommunalbestyrelsen med henblik på en vurdering af virkningen på området under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 19 b, stk. 4, 1. pkt., kan en aktivitet iværksættes, hvis kommunalbestyrelsen ikke inden for 4 uger efter modtagelsen af den skriftlige meddelelse om iværksættelse af aktiviteten har truffet afgørelse om at ville foretage en nærmere vurdering af aktiviteten (konsekvensvurdering).

Inden for 4-ugers-fristen skal kommunen således foretage en screening af, om aktiviteten i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Hvis dette kan udelukkes eller hvis det vurderes, at aktiviteten helt åbenbart ikke vil skade områdets integritet, kan aktiviteten gennemføres uden videre efter de 4 uger.

Som § 19 b, stk. 4, 1. pkt., er udformet kan en anmelder igangsætte en anmeldt aktivitet, hvis kommunen ikke reagerer inden for 4-ugers-fristen.

Det er, som antaget i tidligere afgørelser fra klagenævnet,[4] også Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 454 af 9. juni 2004, at kommunalbestyrelsens manglende reaktion, herunder i form af en meddelelse til anmelder om, at kommunalbestyrelsen ikke vil foretage en nærmere vurdering af aktiviteten, hvorved driften kan iværksættes, ikke kan påklages til klagenævnet.

For så vidt angår spørgsmål om anmelderordningens overensstemmelse med habitatdirektivet og Aarhus-konventionen bemærker nævnet, at det i forbindelse med lovens vedtagelse er lagt til grund, at ordningen er i overensstemmelse med habitatdirektivet og Aarhus-konventionen, jf. Miljøministerens besvarelse af spørgsmål 24 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslaget:

"Spørgsmål 24

Der er tilsyneladende ingen klagemulighed, hvis amtet vurderer og beslutter ikke at foretage en nærmere vurdering af en ansøgning i henhold til § 19 b. Hvis et amtsråd vælger ikke at gribe ind, så er der ingen klageret for f.eks. de grønne organisationer. Er dette i overensstemmelse med Natura 2000 direktiverne og f.eks. Århuskonventionen, og hvad er ministerens begrundelse for denne begrænsning.

Svar

Efter naturbeskyttelsesloven kan der kun klages over afgørelser, hvilket betyder, at der ikke kan klages over amtsrådets manglende reaktion. Dette skønnes ikke at være i strid med hverken Natura 2000 direktiverne eller Århuskonventionen. Det har ikke været hensigten med lovforslaget at fravige dette princip, som også må betragtes som grundlæggende for, at der er tale om en anmeldelsesordning og ikke en godkendelsesordning.

En adgang til at klage over amternes undladelser af at gribe ind med en afgørelse efter § 19 b, stk. 4, vil i øvrigt forudsætte, at amtsrådet pålægges at offentliggøre eller på anden måde underrette om, at rådet ikke har truffet en afgørelse."[5]

Varde Kommune har i sin afgørelse foretaget en sådan screening og vurderet, at de anmeldte driftsændringer ikke vil have væsentlig betydning for de angivne arters og naturtypes bevaringsstatus i beskyttelsesområdet. Kommune har med de ovenstående bemærkninger derved ikke truffet en afgørelse, som kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorfor nævnet afviser at realitetsbehandle klagen.

3.2. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Varde Kommunes afgørelse af 27. oktober 2020 om, at anmeldte driftsændringer på matr. nr. [F1], kan iværksættes.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] NKN-136-00045, NKN-136-00075, NKM-82-00006 og NKM-514-00018.

[5] Bilag 48 til Miljø- og Planlægningsudvalgets behandling af L 146 fremsat den 28. januar 2004.

Sag:

21/05377

Dato:

10. august 2022.

Emner:

NBL - beskyttede ...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) • Nævneshuset • Toldboden 2 • 8800 Viborg
• Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk (<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
[Tilgængeligheds erklæring](https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk) (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)